

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ДЕРЖАВНА ІНЖЕНЕРНА АКАДЕМІЯ**

КОНЦЕПЦІЯ
освітньої діяльності
Запорізької державної інженерної академії
на період до 2021 року

СХВАЛЕНА

Вченою радою Запорізької
державної інженерної академії
Протокол № 8
від 30 червня 2016 р.

Голова Вченої ради
В.А.Банах

Запоріжжя – 2016 р.

Укладачі Концепції освітньої діяльності:

В. Банах – ректор ЗДІА

С. Воденніков - перший проректор ЗДІА

Г. Коломоєць - проректор з науково-педагогічної роботи ЗДІА

М. Пазюк – радник ректора ЗДІА

I. Загальні положення

Запорізька державна інженерна академія (далі – ЗДІА) є спадкоємцем і продовжувачем глибоких традицій розвитку інженерної освіти, започаткованих Запорізьким індустріальним інститутом (ЗІІ), і презентує неперервний етап становлення інженерної освіти в Запоріжжі і Запорізькому регіоні. Місія ЗДІА сьогодні полягає у перетворенні її у сучасний всеукраїнський вищий навчальний заклад, провідний центр освіти, науки і культури в Запорізькій області та Україні, позиціонування її як навчального закладу нової формації.

Основними завданнями академії є освітня, науково-дослідницька та інноваційна діяльність. За час діяльності академії підготовлені десятки поколінь інженерів, економістів, організаторів та управлінців. Перехід до демократичного суспільства здійснюється в досить стислі терміни і потребує системних змін і перш за все у свідомості людей. За оцінками міжнародних експертів, попри безумовний вплив рівня наукових досліджень на престиж навчального закладу, сьогодні підготовка кадрів декларується як основна суспільна функція ЗДІА.

Інтеграція України в міжнародне співтовариство передбачає можливість співставлення рівнів та узгодження принципів підготовки фахівців. Виконання основних функцій, покладених на ЗДІА щодо підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних на міжнародному рівні фахівців, сприяння інтеграції України в світовий економічний простір як рівноправного партнера, у тому числі на ринку надання освітніх послуг, виконання ЗДІА ролі провідного наукового та освітянського центру України неможливе без встановлення чітких орієнтирів розвитку і визначення пріоритетних напрямів модернізації. Оскільки основною суспільною функцією ЗДІА на сьогодні визнається підготовка кадрів, необхідною умовою успішної конкуренції на світовому ринку знань є визначення стратегічних цілей основних принципів і завдань в освітній діяльності ЗДІА. Концепція освітньої діяльності є основою для формування програми розвитку ЗДІА і планів заходів щодо її реалізації.

Правовою основою формування Концепції є:

- Закони України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про професійний розвиток працівників»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. за №847 «План заходів з імплементації Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої на 2014-2017р.»;
- інші нормативно-правові акти у сфері освіти, зайнятості і соціально-трудова відносин;
- документи Болонського і Копенгагенського процесів;
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» тощо.
- Закон України № 1415-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти», прийнятий Верховною Радою України 14 червня 2016 року. Документ передбачає

створення правових умов для забезпечення формування якісного складу Національної агенції із забезпечення якості вищої освіти. Передбачається, що склад Нацагентства буде здатний протистояти існуючим негативним явищам у системі вищої освіти, а також зможе сформувавши в Україні нові механізми і стандарти забезпечення якості вищої освіти.

II. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Концепція

В умовах переходу до інноваційної моделі розвитку економіки України у важких умовах, що пов'язані із зовнішньою воєнною агресією, посиленням конкуренції на міжнародному та національному ринках праці, найбільш актуальними постають питання формування свідомої особистості з гарантовано високим рівнем професійної підготовки та конкурентноспроможним рівнем технічної освіти.

Додатковими умовами, що ускладнюють провадження освітньої діяльності вищими навчальними закладами України та ЗДІА зокрема, є:

- особливості демографічної ситуації в Україні,
- погіршення якості підготовки учнів у середніх загальноосвітніх школах,
- скорочення попиту на здобуття технічної освіти,
- зниження довіри працедавців до якості вищої освіти,
- зростання доступності вищої освіти за межами держави і т.ін.

Як передовий технічний ВНЗ, що забезпечує інженерними кадрами промисловий комплекс Запорізького регіону, Запорізька державна інженерна академія має:

- розробити і затвердити власні стандарти освітньої діяльності за рівнями вищої освіти;
- розробити і запровадити системні заходи щодо інституціонального забезпечення своєї діяльності в нових умовах;
- визначити напрямки розвитку і критерії ефективності освітньої діяльності.

III. Мета освітньої діяльності академії, завдання та основні принципи реалізації Концепції

Основною *метою* освітньої діяльності ЗДІА є підготовка висококваліфікованих і конкурентноспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців для підприємств промислового комплексу країни, зокрема Запорізького регіону, за всіма рівнями вищої освіти (доктор наук, доктор філософії, магістр, бакалавр, молодший бакалавр), утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей.

3.1. Пріоритети розвитку

Стратегічні цілі розвитку ЗДІА:

1. Відтворення інтелектуального потенціалу держави та формування моделі діяльності ЗДІА на основі поєднання освіти, науки й інновацій, забезпечення інтеграції до міжнародного науково-освітнього простору

2. Суттєве підвищення рівня входження ЗДІА до світового та вітчизняного інформаційного простору, активізація участі у програмах міжнародної академічної мобільності та програмах подвійних дипломів з європейськими університетами.
3. Формування стійкої позитивної академічної репутації ЗДІА за всіма освітніми програмами в Україні та за її межами.
4. Формування соціокультурного мотиваційного середовища ЗДІА, що сприяє професійному зростанню співробітників, забезпечує високу якість надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти, динамічний розвиток досліджень й інновацій.
5. Прагнення до міжнародного визнання фахових наукових видань ЗДІА, активізація роботи з публікації викладачами наукових розробок у наукометричних базах, які лежать в основі міжнародних рейтингів.
6. Досягнення лідерських позицій на ринку професійної інженерної освіти регіону та статусу провідного центру підвищення кваліфікації та перепідготовки інженерних, економічних та управлінських працівників.
7. Створення мережевого вищого навчального закладу з сучасною структурою, інформатизація процесу управління для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень.
8. Зорієнтованість ЗДІА на використання та збагачення національно-історичних, культурно-освітніх, соціокультурних, соціально-економічних можливостей ЗДІА, яка є визначним історичним і культурно-освітнім центром України.
9. Формування цілісної системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації освітянських кадрів Запорізької області та сусідніх регіонів, яка узгоджується з суспільними потребами та є конкурентоздатною на ринку освітніх послуг України.
10. Створення ефективного механізму внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічного та педагогічного персоналу ЗДІА.
11. Організація наукових досліджень, спрямованих на вивчення актуальних гуманітарних, соціальних, економічних, природничих, технічних проблем української держави; створення та розвиток фундаментальних наукових шкіл; кооперація з науковими інститутами Національної та галузевих академій наук, науково-дослідними інститутами.
12. Продовження роботи над подальшим зростанням кадрового потенціалу, особливо забезпеченням фахівцями вищої кваліфікації: докторами наук та професорами випускових кафедр академії.
13. Підвищення кваліфікації викладацького корпусу в контексті неперервної освіти, сприяння проходженню систематичного і періодичного стажування у провідних вищих навчальних закладах і наукових установах України та за кордоном.
14. Модернізація та удосконалення структури та нормативно-правової бази (навчальних планів, програм, змісту навчання) ЗДІА.
15. Удосконалення ступеневої освіти шляхом реалізації європейської системи академічних ступенів “бакалавр - магістр” та європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу.

16. Запровадити видачу ЗДІА Диплома про освіту та уніфікованого Додатку до диплома європейського зразка, що спрощує процедуру визнання кваліфікацій у європейському регіоні.
17. Забезпечення запровадження в ЗДІА інноваційних підходів розвитку вищої освіти шляхом впровадження у навчальний процес нових наукових інформаційних, телекомунікаційних технологій, інтерактивних форм та методів навчання.
18. Розробка та впровадження нового механізму професійної орієнтації та залучення обдарованої молоді для одержання технічної спеціальності на основі навчально-виховних комплексів, профільних класів, регіональної програми «Інженер».
19. Відповідно до вимог ринку освітніх послуг відкриття нових перспективних спеціальностей й спеціалізацій.
20. Забезпечення розробки низки окремих програм: розвитку наукових досліджень, дистанційної освіти, системи неперервної освіти, розвитку наукової бібліотеки, маркетингу освітніх послуг, сприяння працевлаштуванню випускників.
21. Утвердження нової гуманістичної етики, моральних принципів та норм поведінки особистості на основі розвитку студентського самоврядування, впровадження комплексної програми виховання студентської молоді на основі концепції національно - патріотичного виховання.
22. Створення умов для формування національно свідомих громадян, патріотів нової України, забезпечення сприятливих умов для самореалізації та організації змістовного дозвілля молоді.
23. Забезпечення умов для здорового способу життя студентів з урахуванням фізіологічних норм оздоровчої рухової активності, розвитку студентського спорту; формування моральних принципів та норм поведінки особистості.

3.2 Основні принципи освітньої діяльності ЗДІА:

- нерозривність процесів навчання, науково-дослідницької роботи і виробництва;
- відповідність рівня освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки випускників вимогам сучасного суспільного поділу праці;
- побудова освітніх програм на компетентнісній основі відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій; забезпечення незалежної та об'єктивної оцінки набутої кваліфікації;
- використання державних стандартів вищої освіти як обов'язкового мінімуму змісту освіти і змісту навчання, забезпечення єдиного підходу до розроблених освітніх програм всіх рівнів із обов'язковим врахуванням професійних стандартів, визначенням критеріїв оцінювання знань, умінь, навичок та компетенцій, термінів та порядку підтвердження отриманих особою кваліфікацій;
- становлення демократичної системи навчання, системність та безперервність освіти;
- ступеневість підготовки фахівців та випереджального інноваційного розвитку освіти, орієнтації на світовий досвід та інтеграції до європейського та світового освітніх просторів;

- професіоналізм, корпоративне партнерство та корпоративна соціальна відповідальність;
- мобільність підготовки фахівців щодо задоволення вимог ринку праці та задоволення освітніх потреб студентів відповідно до їх інтересів, здібностей та потреб суспільства;
- незалежність освітньої діяльності від впливу політичних партій та релігійних організацій;
- якість освітніх послуг: якість освіти, якість результатів освіти, якість технологій навчання;
- ефективність та результативність економічної доцільності діяльності;
- відповідності міжнародним, європейським і вітчизняним фаховим стандартам якості;
- системність аналізу всіх чинників, що впливають на якість освітньої діяльності, моніторингу та своєчасного запобігання кризових явищ на рівні академічної групи, курсу, кафедри, інституту;
- забезпечення рівності доступу громадян до освітніх програм академії, зокрема й людей з особливими фізичними потребами;
- формування всеохоплюючої системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності;
- створення умов для реалізації концепції «Навчання впродовж життя»;
- національна спрямованість;
- історична і соціальна пам'ять;
- гуманізм, демократизм, патріотизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей, формування національних та загальнолюдських цінностей.

3.3 Основні принципи реалізації Концепції:

- системність;
- науковість;
- інноваційність;
- субсидіарність;
- прозорість;
- неупередженість;
- професіоналізм і компетентність;
- корпоративне соціальне партнерство;
- забезпечення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- застосування проектного менеджменту (для реалізації окремих складових концепції).

IV. Завдання розвитку, цільові програми діяльності та засоби реалізації

4.1 Кадрове забезпечення основних галузей промисловості та сфери послуг

через:

1. Формування якісного контингенту студентів.

2. Виконання державного замовлення та угод на підготовку фахівців відповідної кваліфікації.
3. Адекватність змісту освіти вимогам системи праці.
4. Формування змісту освіти та змісту навчання на основі суб'єктно-діяльнісного підходу за принципами цілеспрямованості, прогностичності та діагностичності.
5. Створення умов для обдарованої молоді.
6. Формування вузівської компоненти державних стандартів вищої освіти з урахуванням традицій наукових шкіл ЗДІА, потреб галузі та запитів студентів.
7. Вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці та сприяння працевлаштуванню випускників.
8. Формування номенклатури напрямів і спеціальностей адекватно змінам ринкових умов.
9. Досягнення конкурентоспроможності випускників на ринку праці.
10. Перепідготовка, спеціалізація, розширення профілю та стажування фахівців у провідних ВНЗ України та за кордоном.
11. Розробка ефективних освітніх технологій та їх упровадження в навчальний процес.
12. Оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, сучасних науково-технічних досягнень в умовах інформаційного суспільства та «суспільства знань».
13. Науково-методичне забезпечення навчального процесу як інформаційної моделі освіти.
14. Підвищення якості освіти, оновлення форм організації навчально-виховного процесу.

4.2 Інноваційно-наукова діяльність та удосконалення її інфраструктури:

1. Створення центру фундаментальних досліджень, дослідницьких навчально – наукових лабораторій та їх оснащення сучасним обладнанням.
2. Розвиток та оновлення науково-дослідницької бази ЗДІА, створення спільних з підприємствами (організаціями, установами) центрів, лабораторій, комплексів.
3. Розвиток і підтримка наукових шкіл ЗДІА.
4. Удосконалення інфраструктури інноваційної діяльності (створення центру трансферу технологій, наукового парку), бізнес – інкубаторів, консалтинг, маркетинг та комерціалізація науково-інноваційних розробок.
5. Орієнтація прикладних наукових досліджень на повний інноваційний цикл розробок.
6. Підтримка неперервного циклу реалізації інноваційних проектів – від фундаментальних науково-дослідних робіт до виведення високотехнологічної продукції на ринок.
7. Участь професорсько-викладацького складу ЗДІА у реалізації інноваційних програм міста і регіону;
8. Удосконалення інфраструктури міжнародної наукової співпраці, зокрема, через

організацію та забезпечення роботи національних контактних пунктів програми HORIZON 2020.

9. Моніторинг та оцінювання потреб суб'єктів господарювання регіону в прикладних розробках.

10. Удосконалення інформаційного супроводу наукових досліджень, забезпечення ефективної підтримки участі працівників ЗДІА в конкурсах на здобуття грантів.

11. Заснування та видання нових англomовних наукових журналів міжнародного рівня, удосконалення системи експертизи наукових публікацій.

12. Розвиток системи заохочення наукової активності молодих науковців.

13. Активізація студентської наукової, дослідницької та творчої роботи.

14. Розширення співпраці з установами НАН України, національними галузевими академіями і вищими навчальними закладами України, спільні розроблення та реалізація освітніх програм підготовки докторів філософії.

15. Формування в ЗДІА інтелектуально наповненого, інноваційного середовища, завдяки якому значна частка фінансування науки здійснюється промисловістю та ринковими структурами.

4.3 Інформатизація освітньої діяльності ЗДІА:

1. Розвиток інформаційної інфраструктури ЗДІА.

2. Забезпечення студентам, викладачам та науковцям широкого доступу до світових інформаційних науково-освітніх ресурсів.

3. Інтеграція до інформаційного простору всіх підрозділів ЗДІА та видів його діяльності.

4. Впровадження програмних засобів виявлення плагіату в текстах курсових і кваліфікаційних робіт, наукових публікаціях та дисертаціях.

5. Створення телецентру ЗДІА на базі розвитку медійних технологій.

6. Систематичне підвищення кваліфікації викладачів і працівників ЗДІА з інформаційних технологій в освітній діяльності.

7. Покращення інформаційного іміджу ЗДІА через впровадження та використання нових інформаційних сервісів.

8. Забезпечення прозорості та доступності інформації про освітній процес в ЗДІА.

9. Створення електронних навчальних видань.

10. Удосконалення та наповнення сайту освітніх послуг ЗДІА.

4.3 Міжнародна співпраця та інтеграція в міжнародний освітній простір:

1. Участь ЗДІА в міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів.

2. Практикування навчальних програм, розроблених за участю і на основі досвіду провідних закордонних університетів.

3. Забезпечення ефективної підтримки науковців ЗДІА у процесі підготовки та подання документів на міжнародні гранти.

4. Моніторинг міжнародного ринку освітніх послуг та збільшення кількості

іноземних студентів і аспірантів.

5. Інтенсифікація міжнародної мобільності студентів, викладачів і науковців.

6. Розвиток системи спільних науково-навчальних центрів за участі провідних закордонних компаній та високотехнологічних фірм.

7. Збільшення кількості навчальних програм, які передбачають видачу двох документів про вищу освіту (включаючи аспірантуру), збільшення чисельності українських і зарубіжних студентів, які братимуть участь у цих програмах, розширення спектру закордонних університетів, у яких реалізовуватимуться такі програми.

8. Реалізація заходів щодо підвищення рівня володіння студентами, викладачами та науковцями іноземними мовами.

9. Запровадження міжнародних стандартів викладання іноземних мов і вимог до комунікативної компетентності випускників та науково-педагогічних працівників.

10. Формування англомовних освітніх програм за освітніми рівнями магістра і бакалавра.

4.5 Розвиток студентського самоврядування і молодіжної політики:

1. Сприяння розвитку та підтримка діяльності органів студентського самоврядування та Ради молодих учених ЗДІА.

2. Залучення студентів та аспірантів до вирішення завдань, пов'язаних з функціонуванням та розвитком ЗДІА.

3. Сприяння реалізації соціальних і трудових ініціатив студентства, набуттю студентами навиків професійної, трудової та управлінської діяльності, а також працевлаштуванню студентів.

4. Формування у студентів лідерських якостей, активної громадянської позиції, участі у волонтерській діяльності.

5. Запровадження інформаційної системи моніторингу «Викладач очима студентів».

6. Надання органам студентського самоврядування необхідної ресурсної та фінансової підтримки.

7. Розвиток академічного середовища, спрямованого на формування у студентів основ економічної, політичної, історичної, корпоративної, інформаційної культури, їхнього виховання в патріотичному дусі та пропагування здорового способу життя.

4.6 Соціально-економічний розвиток ЗДІА:

1. Взаємодія між адміністрацією ЗДІА та первинною профспілковою організацією в процесі розробки та реалізації колективних договорів.
2. Соціальна підтримка незахищених категорій студентської молоді.
3. Покращення медичного обслуговування та умов відпочинку працівників і студентів ЗДІА, а також членів їхніх сімей.
4. Розвиток соціальної та спортивної інфраструктури.
5. Розробка та реалізація програми розвитку навчально-оздоровчих таборів.
6. Створення умов для здобуття якісної освіти особами з особливими фізичними потребами.
7. Забезпечення норм охорони праці й техніки безпеки в усіх видах діяльності.
8. Забезпечення дієвого контролю за якістю надання послуг закладами харчування в ЗДІА.
9. Забезпечення належних умов праці, вдосконалення системи оплати праці і матеріального стимулювання всіх категорій працівників ЗДІА.
10. Сприяння розширенню спектра та кількості соціальних стипендій, премій, інших форм заохочення та матеріальної підтримки студентів і аспірантів.

V. Забезпечення реалізації концепції освітньої діяльності ЗДІА

Реалізація концепції освітньої діяльності ЗДІА передбачає відповідне кадрове, матеріально-технічне і фінансове забезпечення.

5.1 Кадрове забезпечення реалізації освітньої діяльності охоплює:

1. Виконання комплексної програми підготовки докторів філософії (кандидатів) і докторів наук.
2. Залучення провідних закордонних викладачів і науковців до науково-педагогічної діяльності в ЗДІА.
3. Реалізацію програми виявлення та індивідуального супроводу особливо обдарованих в науковій сфері студентів з подальшим їх працевлаштуванням в академії задля збереження спадкоємності поколінь і зміцнення провідних наукових шкіл.
4. Запровадження для професорів з великим стажем роботи і вагомим науковим та науково-методичним доробком посади професора-консультанта і нормативне забезпечення їхньої діяльності.
5. Стимулювання отримання міжнародних сертифікатів з іноземної мови науково-педагогічними та науковими працівниками.
6. Запровадження контрактної форми працевлаштування зі зниженням навчального навантаження для викладачів, котрі мають міжнародно визнані наукові результати.

7. Створення дієвої системи стимулювання наукової діяльності працівників академії, залучення та мотивації молодих науковців до освітньо-наукової та інноваційної діяльності.
8. Забезпечення стажування та підвищення кваліфікації працівників ЗДІА, виконання аспірантами й докторантами дисертаційних робіт у провідних вітчизняних та закордонних наукових центрах.
9. Формування резерву кадрів на посади проректорів, директорів інститутів, завідувачів кафедр, керівників інших структурних підрозділів академії.
10. Розробка та апробація методик та критеріїв атестації науково-педагогічних та педагогічних працівників, що стимулюють їх постійний професійний розвиток в умовах введення нових систем оплати праці.

5.2 Підвищення якості освітніх послуг ЗДІА та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам і вимогам Болонського процесу:

1. Реалізація моделі випереджуючої освіти, заснованої на ідеї становлення всебічно розвинутої особистості та її вміння адаптуватися до швидких змін у суспільних процесах та інформаційно-комунікаційних технологіях, що сприятиме забезпеченню професійної мобільності та конкурентоспроможності випускників.
2. Розвиток нормативно-правової бази ЗДІА для імплементації Закону України "Про вищу освіту", досягнення академічної, організаційної та фінансової автономії, демократизації системи управління, покращення соціального захисту студентів, викладачів і співробітників.
3. Адаптація до чинної нормативної бази та обґрунтування незалежних рішень щодо розвитку академічних свобод, організації навчального процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної й іншої діяльності, добору і розстановки кадрів.
4. Розробка й реалізація інтернаціоналізації освіти і науки як невід'ємної складової стратегічного розвитку.
5. Модернізація змісту освітніх програм і навчальних планів підготовки спеціальностей на засадах компетентнісного підходу і з максимальним наближенням до стандартів європейської освіти бакалаврів та магістрів на основі нового переліку галузей знань та спеціальностей.
6. Залучення міжнародних експертів до процесів оцінки якості вищої освіти в ЗДІА.
7. Забезпечення позиціонування ЗДІА в національних і міжнародних рейтингах шляхом зростання її потенціалу.
8. Створення умов для вільного вибору студентами частки змісту вищої освіти обсягом не менше 25 відсотків від загального часу.
9. Вдосконалення роботи тестового контролю та моніторингу якості освітніх послуг.

10. Реалізація потенціалу академічної мобільності студентів і аспірантів для покращення професійної підготовки.
11. Розробка ефективної системи стимулювання та мотивації праці через рейтинги навчально-методичної і наукової роботи кафедр та викладачів, орієнтованих на об'єктивну оцінку реалізації конкретних завдань.
12. Запровадження процедури оцінки якості надання освітніх послуг та рейтингу викладачів «Викладач очима студента» та анкетування здобувачів вищої освіти.
13. Посилення практико-орієнтованого спрямування навчання в ЗДІА шляхом залучення до процесу викладання практикуючих фахівців сфери освіти та академічних установ.
14. Впровадження єдиних стандартизованих методик кількісного та якісного оцінювання знань студентів за модулями: практичним, теоретичним та самостійної роботи.

5.3 Модернізація змісту навчання:

1. Удосконалення організації і змісту навчально-виховного процесу у напрямі забезпечення європейських стандартів при збереженні національних здобутків.
2. Перехід на компетентісну модель підготовки, яка базується на формуванні цілісної системи знань, вмінь, навичок, практичних здібностей у вирішенні професійних завдань.
3. Побудова навчального процесу на принципах гнучкості, адаптивності, економічної ефективності та інноваційності практичної підготовки з орієнтацією на споживачів освітніх послуг. Збільшення ролі дослідницької компоненти в освітніх програмах.
4. Постійний аналіз наявних навчальних планів і програм з метою їх систематизації, узгодження та актуалізації змісту відповідно до потреб системи освіти, забезпечення наступності підготовки фахівців і випереджувальної ролі освіти в суспільному розвитку.
5. Забезпечення модернізації навчального процесу шляхом інтеграції малочисельних навчальних груп та шляхом зменшення питомої ваги аудиторної роботи і збільшення консультацій для студентів.
6. Продовження роботи зі створення інтегрованих навчальних планів для залучення на навчання за скороченими термінами випускників ОКР «молодший спеціаліст».
7. Здійснення аналізу потреб системи освіти Запорізької області з метою ідентифікації кон'юнктури ринку освітньої галузі у системі інженерної, економічної та управлінської освіти.
8. Розробка та запровадження в ЗДІА збалансованої структури та обсягів підготовки фахівців за кошти бюджету, фізичних і юридичних осіб, із урахуванням регіональних потреб.
9. Забезпечення єдності загальнотеоретичної і фахової освіти, орієнтації підготовки спеціалістів на вимоги конкретних установ їхнього працевлаштування з

урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку Запорізького регіону та України.

10. Удосконалення комп'ютерної мережі ЗДІА, забезпечення широкого доступу студентів і викладачів до глобальної інформаційної мережі Інтернет, розвитку мережі «електронних сервісів» у ЗДІА.

11. Постійне поповнення серверу ЗДІА навчальними і науково-методичними матеріалами, забезпечення доступу до нього всіх структурних підрозділів, викладачів та студентів ЗДІА.

12. Створення та розвиток електронних освітніх ресурсів для дистанційного навчання.

13. Проведення подальшої модернізації наукової бібліотеки, забезпечення доступу до електронних баз даних та різних джерел інформації, розширення придбання фахової періодичної, навчальної і наукової літератури.

5.4 Запровадження в ЗДІА інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання:

1. Упровадження інноваційних технологій та методів навчання, заснованих на досягненнях науки, інформаційних і дистанційних освітніх технологіях.

2. Формування інноваційної культури, орієнтованої на творчу діяльність організаційно-управлінського та аналітичного рівня, сприяння розкриттю та реалізації інноваційного потенціалу особистості.

3. Зміна структури навантаження науково-педагогічних працівників на користь науково-інноваційної складової.

4. Формування системи бізнес-освіти на основі інтеграції вітчизняного та зарубіжного досвіду та впровадження інноваційних підходів: розширення програм додаткової професійної вищої освіти (перепідготовка, підвищення кваліфікації, стажування, додаткові спеціальності та спеціалізації та ін.); забезпечення варіативності форм навчання, високої якості змістовного наповнення навчально-методичних матеріалів.

4. Інтенсифікація педагогічних інноваційних процесів: зміна стилю професійного педагогічного мислення; здатності генерувати нестандартні ідеї при вирішенні управлінських і професійних завдань.

5. Інтеграція усіх програмно-технічних комплексів у єдину систему для ефективного управління ЗДІА та раціонального використання інтелектуального потенціалу її працівників; створення єдиної системи електронного документообігу; введення системи персональних Web-сторінок викладачів і співробітників.

6. Впровадження активних методів навчання на базі нових інформаційно-комунікаційних технологій; використання комп'ютерних технологій для моніторингу та аналізу якості знань, розробки та апробації нових методик тестування; розробки автоматизованих навчальних курсів, їх тиражування, розповсюдження і супроводження; створення медіацентру і відеотеки навчальних курсів з відкритим доступом для самостійного навчання тощо.

7. Зміцнення популярності ЗДІА та просування на освітянському ринку через організацію PR-діяльності, спрямованої на різні цільові аудиторії шляхом використання традиційних та інноваційних комунікаційних каналів.
8. Обладнання навчальних аудиторій ЗДІА сучасною технікою для проведення занять (проектори, ноутбуки, інтерактивні дошки, тощо).

5.5 Науково-дослідна діяльність.

1. Створення і розвиток конкурентних переваг ЗДІА в науковій сфері через формування наукових шкіл як "точок зростання". Формування і підтримка ЗДІА їхнього іміджу через фахові освітянські, наукові та академічні видання. У рамках кожної наукової школи має бути організовано не менше, ніж одна міжнародна конференція кожних два роки, не рідше одного разу на три роки за результатами їхніх досліджень має бути надрукована монографія. Забезпечити кожного року захист не менше чотирьох кандидатських дисертацій та однієї докторської впродовж трьох років.
2. Підтримка фахових видань та наукових доробків науково-педагогічних працівників, спрямованих на їх включення до провідних наукометричних баз.
3. Посилення науково-експертного супроводу розвитку освіти Запорізького регіону, регіональних соціально-економічних проектів і програм; проведення експертно-аналітичного оцінювання наукових розробок для органів управління освітою всіх рівнів, формування портфеля договірних замовлень на дослідження.
4. Підвищення наукової активності всіх суб'єктів освітнього процесу та формування нового покоління педагогів-дослідників: підвищення якості підготовки та захисту дисертаційних досліджень, зростання ефективності роботи аспірантури, впровадження ефективної системи стимулювання підготовки та захисту докторських дисертацій.
5. Організація ефективної роботи спеціалізованої вченої ради з металургії, розширення спеціалізованих вчених рад захисту кандидатських та докторських дисертацій, розширення переліку наукових спеціальностей.
6. Розробка цілісної системи пошуку та розвитку талановитої студентської молоді; активізація роботи Студентського наукового товариства. Виявлення та поглиблення науково-професійних інтересів студентів через діяльність наукових гуртків і проблемних груп; заохочення їх до участі в роботі Всеукраїнських студентських олімпіад, наукових конференцій різних рівнів; написання і видання наукових статей в академічних збірниках наукових праць.
7. Проведення активної політики трансферу наукових результатів у навчальний процес і професійне середовище шляхом проведення конференцій, форумів, круглих столів, семінарів, лекцій тощо.
8. Залучення позабюджетних коштів за рахунок різних проектів та грантів у галузі міжнародної діяльності.

9. Сприяння участі науковців ЗДІА у науково-методичних комісіях МОН України, експертних радах Атестаційних комісій, у вагомих профільних громадських організаціях України.
10. Забезпечення перереєстрації фахових видань та включення їх до міжнародних наукометричних баз.
11. Створення бази даних результатів наукових досліджень ЗДІА.
12. Сприяння функціонуванню при ЗДІА центрів регіональних досліджень у напрямках: металургії, будівництва, електроніки, енергетики, економічної та управлінської теорії.

5.6 Інституційний розвиток ЗДІА

1. Розширення спектру надання освітніх послуг шляхом ліцензування та акредитації нових спеціальностей, які відповідають потребам ринку праці, особистості та суспільства.
2. Створення навчально-науково-виробничих комплексів як осередків формування контингенту студентів, їх професійно-практичної підготовки, стажування викладачів, виконання на принципах кооперації науково-дослідницьких завдань.
3. Забезпечення плановірності структурної перебудови ЗДІА, створення нових структурних підрозділів (Інститутів, наукових центрів, кафедр).
4. Впровадження сучасних технологій управлінської роботи (комп'ютеризація, інформатизація, створення зон Wi-Fi, електронний документообіг) у ЗДІА.
5. Упорядкування функціонування структурних підрозділів ЗДІА (режим роботи, час прийому відвідувачів, дизайн робочих місць).
6. Удосконалення вертикальної управлінської структури (ректорат – Інститути - кафедри), поєднання колегіальності із персональною відповідальністю за доручену справу, підвищення ефективності роботи вчених Рад, ректорату, інститутів, всебічного розвинення самоврядування; оптимізація повноважень і відповідальності управлінських структур різного рівня.
7. Створення системи консолідації діяльності всіх підрозділів ЗДІА на підставі усвідомлення місії ВНЗ, удосконалення алгоритмів командної діяльності, упровадження принципів автономності та персональної відповідальності.
8. Ресурсна підтримка розвитку системи студентського самоврядування та наукових товариств студентів, стимулювання молодіжних програм та ініціатив студентського самоврядування.
9. Впровадження систематичної звітності про роботу та контроль за прийнятими рішеннями на рівні ректорату і деканатів, регулярні звіти керівників структурних підрозділів про свою роботу на ректоратах і Вченій раді.
10. Підвищення ролі кафедр, активізація їх інноваційної навчальної й наукової роботи.
11. Реалізація комплексу соціальних цільових програм для професорсько-викладацького складу ЗДІА: профілактичне оздоровлення, організація спортивно-оздоровчих заходів, відпочинку тощо.

12. Удосконалення організаційної структури ЗДІА як навчально - наукового інноваційного комплексу.
13. Підвищення ролі Вченої ради академії та її комісій, Вчених рад навчально-наукових інститутів в управлінні академією.
14. Організація ефективної взаємодії з Наглядною радою та Асоціацією випускників задля вирішення актуальних проблем розвитку академії.
15. Забезпечення академічної та управлінської автономії інститутів та інших структурних підрозділів ЗДІА.
16. Удосконалення системи менеджменту якості освітньої діяльності академії відповідно до вимог законодавчо-нормативних документів і міжнародних стандартів якості.
17. Удосконалення системи оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників при реалізації освітніх програм.
18. Впровадження електронного документообігу в усі сфери діяльності академії, створення електронних кабінетів керування навчальним процесом для викладачів та студентів.
19. Посилення взаємодії між Інститутами (деканатами) з метою кооперації у підготовці фахівців, запровадженні подвійних спеціальностей та спеціалізацій.

5.7 Забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із замовниками і клієнтами послуг ЗДІА:

1. Реалізація маркетингових досліджень ринку абітурієнтів у ЗДІА, працевдавців, випускників та інших цільових груп з метою обґрунтування структури підготовки фахівців, формування номенклатури напрямів і спеціальностей адекватно змінам ринкових умов, виявлення факторів конкурентних переваг академії та формування відповідної іміджевої політики.
2. Удосконалення служби соціально-психологічного супроводження освітньо-наукової діяльності та впровадження корпоративної культури в ЗДІА: розробка єдиного Кодексу поведінки учасників освітньо-виховного процесу, спрямованого на формування корпоративної культури, національної свідомості, утвердження моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції, здорового способу життя.
3. Створення дієвої системи профорієнтаційної роботи в ЗДІА.
4. Створення порталу ЗДІА для забезпечення динамічного інтерактивного інформаційного та комунікаційного зв'язку із замовниками і клієнтами послуг ЗДІА.
5. Оновлення інформаційних стендів для висвітлення актуальної інформації про діяльність Інститутів ЗДІА.
6. Підготовка до 60-річчя ЗДІА оновленого видання про його історію та сьогодення, до 90-річчя з дня народження першого ректора ЗДІА Ю.М.Потебні, презентаційного проспекту (українською та англійською мовами), пакету інформаційно-рекламних матеріалів та сувенірів з атрибутикою ЗДІА.

7. Запровадження у практику виготовлення інформаційно-реklamних матеріалів про освітні та наукові програми і заходи ЗДІА, модернізація інформаційно-реklamних стендів ЗДІА для участі у Всеукраїнських та Міжнародних освітянських виставках.
8. Активізація роботи Філософського, Політологічного, Лінгвістичного Клубів ЗДІА та Асоціації випускників ЗДІА.

5.8 Активізація діяльності ЗДІА на міжнародному та європейському освітньому просторі:

1. Розробка концепції міжнародної діяльності ЗДІА.
2. Активізація діяльності ЗДІА на міжнародному та європейському освітньому просторах, приєднання до міжнародних програм «Horizon-2020», «Erasmus+» та до Міжнародної мережі агенцій гарантії якості вищої освіти.
3. Забезпечення входження ЗДІА до міжнародних та європейських фахових асоціацій.
4. Активізація міжнародної діяльності ЗДІА шляхом підписання угод про співпрацю, запровадження спільних освітніх та наукових програм із провідними зарубіжними закладами освіти.
5. Запровадження практики закордонного стажування для студентів, аспірантів, докторантів, співробітників і викладачів ЗДІА.
6. Пошук додаткових форм фінансування наукових досліджень за рахунок міжнародних грантів, проектів і програм.

5.9 Розвиток матеріально-технічної бази:

1. Врахування реалізації акредитаційних вимог до матеріально-технічного забезпечення навчального процесу (навчальні площі, лабораторна та комп'ютерна бази, спортивні споруди) шляхом: придбання сучасних засобів навчання та лабораторного обладнання; комплектування бібліотечного фонду електронними та мультимедійними навчальними виданнями; модернізації загальноакадемічної комп'ютерної мережі, розширення доступу до Інтернет-ресурсів, збільшення швидкості отримання інформації з Інтернету; обладнання сучасних фітнес залів, залів атлетичної та туристичної підготовки;
2. Формування ресурсу ЗДІА у вигляді приміщень для проведення публічних заходів («конгрес-хол», «хаб»).
3. Введення системи економічного обґрунтування вартості та поточного моніторингу ефективності надання освітніх послуг за спеціальностями, програмами додаткової освіти на основі співвідношення доходів/витрат на одну особу, яка навчається.
4. Створення системи середньострокового фінансово-економічного прогнозування розвитку за окремими видами діяльності, накопичення фінансових резервів і фондів для ресурсного забезпечення перспективних напрямів діяльності.

5. Припинення роботи структурних підрозділів, модель діяльності яких є економічно збитковою, а використання ними ресурсів – неефективним; укрупнення інститутів, кафедр, центрів, відділів, лабораторій.
6. Ефективне впровадження енергозберігаючих та альтернативних технологій та джерел енергії.
7. Поступова модернізація лабораторної бази кафедр Інститутів ЗДІА.
8. Проведення капітального ремонту гуртожитків ЗДІА, а також поточних ремонтів аудиторного і лабораторного фонду.

VI. Механізми розвитку

6.1 Основними механізмами розвитку ЗДІА є:

1. Розвиток автономії ЗДІА.
2. Прийняття нової редакції Статуту ЗДІА.
3. Розробка внутрішніх критеріїв оцінки результативності науково-педагогічних працівників і співробітників та конкурсний прийом на роботу за внутрішніми критеріями оцінки їх діяльності.
4. Системна звітність керівників підрозділів ЗДІА про виконання завдань Програми;
5. Розвиток персоналу та корпоративної культури ЗДІА.
6. Удосконалення соціального забезпечення співробітників ЗДІА.
7. Запровадження сучасних інструментів менеджменту та організаційного розвитку.
8. Оптимізація структури ЗДІА та зміцнення матеріально-технічної бази.
9. Вдосконалення єдиного електронного інформаційно-комунікаційного середовища ЗДІА.
10. Реалізація міжнародних освітніх проектів та участь у міжнародних освітніх програмах.
11. Отримання грантів за рахунок участі кафедр у конкурсах міжнародних фондів і програм.

6.2 Фінансове забезпечення реалізації освітньої діяльності в ЗДІА передбачає:

1. Диверсифікацію джерел фінансування підготовки фахівців та наукових досліджень, підвищення у консолідованому бюджеті частки позабюджетних коштів на впровадження наукової діяльності.
2. Концентрацію основних фінансових ресурсів на пріоритетних і найбільш перспективних напрямках фундаментальних та прикладних досліджень, що відповідають світовим тенденціям розвитку науки.
3. Удосконалення критеріїв базового фінансування з урахуванням відповідності рівня досліджень світовим тенденціям та стандартам, внеску в економіку, соціальний і культурний розвиток держави.

Прикінцеві положення

1. Концепція стратегії розвитку ЗДІА передбачає розробку низки окремих програм діяльності структурних підрозділів: навчально-наукових центрів, Інститутів, кафедр, лабораторій.
2. Концепція затверджується Вченою радою ЗДІА.
3. Концепція уточнюється на кожен календарний рік з урахуванням першочергових завдань, визначених у щорічних звітах ректора на Конференції трудового колективу.